

VĚSTNÍK

FEDERÁLNÍHO MINISTERSTVA VNITRA

MZ/Myj.

ROČNÍK 1978

V Praze dne 28. prosince 1978

ČÁSTKA 21

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ!~~

Výtisk č. * 000082

OBSAH

Část I 21. Nařízení ministra vnitra Československé socialistické republiky ze dne 28. prosince 1978, kterým se vydávají „Směrnice pro evidenci osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu“

ČÁST I

21

Nařízení

ministra vnitra

Československé socialistické republiky

ze dne 28. prosince 1978,

kterým se vydávají „Směrnice pro evidenci osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu“

V zájmu vytvoření optimálních podmínek pro evidenci a rozpracování osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu po dohodě s ministrem vnitra České socialistické republiky a ministrem vnitra Slovenské socialistické republiky

v y d á v á m

v příloze k tomuto nařízení „Směrnice pro evidenci osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu“.

Zrušuji RMV ČSSR č. 44/1970.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. února 1979.

Čj. SM/P-00111/1978

Ministr vnitra:

doc. PhDr. Jaromír OBZINA, CSc., v. r.

S m ě r n i c e

pro evidenci osob ohrožujících vnitřní pořádek a bezpečnost státu

Základní ustanovení

Čl. 1

Účelem těchto směrnic je stanovit jednotný postup útvarů Státní a Veřejné bezpečnosti při evidenci osob, které svým jednáním nebo politickými postoji ohrozily, ohrožují nebo by mohly ohrozit vnitřní pořádek a bezpečnost státu (dále jen „evidované osoby“).

Čl. 2

Evidované osoby mohou být zařazeny do evidence při důsledném respektování třídních hledisek a jen na základě konkrétních a objektivních poznatků svědčících nebo signalizujících jejich činnost, jednání či postoje směřující k ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti státu.

Čl. 3

Kontrolu nad evidovanými osobami a soustavné sledování jejich činnosti, politických postojů, styků a pobytu provádějí příslušné útvary Státní a Veřejné bezpečnosti podle stanovené působnosti.

Čl. 4

(1) Evidenci a písemnosti s ní spojené vede v rámci okresu oddělení Státní bezpečnosti okresních správ Sboru národní bezpečnosti, popřípadě příslušný odbor správy Státní bezpečnosti podle místa trvalého pobytu evidované osoby.

(2) Jestliže evidovaná osoba pracuje v místě, kde má pouze přechodný pobyt, může být výjimečně zařazena v evidenci v místě přechodného pobytu.

Čl. 5

(1) Evidence v rámci kraje se vede u statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti.

(2) Ústřední evidenci všech evidovaných osob v Československé socialistické republice vede statisticko-evidenční odbor federálního

ministerstva vnitra, který poskytuje údaje pro potřeby analytické a řídicí práce.

Čl. 6

Osoby podléhající evidenci

Evidenci podle těchto směrnic podléhají zejména:

- a/ představitelé a aktivní činitelé pravicového oportunismu, sionismu, trockismu, nacionalismu, maoismu, mluvčí a organizátoři tzv. „nelegální kultury“, signatáři tzv. „Charty 77“ a ostatních nepřátelských opozičních seskupení, spolupracovníci a informátoři zahraničních ideologických center a ostatní osoby udržující aktivní styky s jinými nepřátelskými emigrantskými seskupeními;
- b/ představitelé antisocialistických sil, zejména z řad bývalých funkcionářů kontrarevolučních organizací Klub-231, Klub angažovaných nestraníků, Společnosti pro lidská práva, bývalých pravicových sociálních demokratů, aktivní funkcionáři bývalých reakčních a fašistických politických stran a jejich organizací, odhalení agenti cizích zpravodajských služeb;
- c/ představitelé bývalých vykořisťovatelských tříd a kapitalistického státního a hospodářského aparátu, osoby, které v minulosti spáchaly závažné trestné činy podle hlavy první zvláštní části trestního zákona, a navrátilci projevující nepřátelství vůči státu;
- d/ autoři, rozmnožovatelé a rozšiřovatelé závažných protisocialistických a protizákonných pamfletů a tiskovin;
- e/ organizátoři a aktivní účastníci protisocialistických a protisovětských akcí, demonstrací a jiných nebezpečných protispolečenských vystoupení a aktivní účastníci fyzického a psychického teroru;
- f/ představitelé bývalých protisocialistických studentských a mládežnických organizací (ARS, Svaz vysokoškolského studentstva, Junák atd.), organizátoři závadových seskupení z řad narušené mládeže a ostatní osoby, které uplatňovaly protisocialistický vliv v procesu výchovy mládeže;
- g/ reakční představitelé církevní hierarchie, kléru, tajní biskupí a kněží, představitelé jednotlivých řádů, sekt a vedoucí ideologové laického apoštolátu.

Čl. 7

[1] Příslušný útvar při evidenci osob důkladně vyhodnotí poznatky ke každé osobě podle stanovených hledisek a rozhodne o zařazení do odpovídající kategorie nebezpečnosti.

[2] Do I. kategorie nebezpečnosti se zařazují zvláště nebezpeční aktivní organizátoři a pachatelé nepřátelské činnosti proti státu z řad hlavních činitelů a představitelů pravice a antisocialistických sil a odhalených agentů cizích zpravodajských služeb.

[3] Do II. kategorie nebezpečnosti se zařazují nebezpečné protisocialisticky zaměřené osoby, které udržují styky s dalšími reakčními silami doma i v zahraničí, působí nepřátelsky ve svém okolí a při mimořádných událostech se zapojují do aktivní činnosti proti státu.

[4] Do III. kategorie nebezpečnosti se zařazují protisocialisticky zaměřené osoby, které zaujímají vyčkávací stanovisko a v době mimořádných událostí se mohou zapojit do aktivní činnosti proti státu.

[5] Do IV. kategorie nebezpečnosti se zařazují ostatní protisocialisticky zaměřené osoby, které svým charakterem nesplňují podmínky pro zařazení do některé z předchozích kategorií.

Čl. 8

[1] Evidované osoby zařazené do I. a II. kategorie nebezpečnosti musí být současně rozpracovávány v příslušných svazcích kontrarovědného rozpracování.

[2] U okresních správ Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, provádí rozpracování evidovaných osob zařazených do I. a II. kategorie nebezpečnosti příslušný odbor správy Státní bezpečnosti.

[3] Kontrolu evidovaných osob zařazených do III. a IV. kategorie nebezpečnosti provádějí příslušníci Veřejné bezpečnosti podle pokynů zástupce náčelníka okresní správy Sboru národní bezpečnosti pro Veřejnou bezpečnost vydávaných v součinnosti se zástupcem náčelníka této správy pro Státní bezpečnost.

[4] Náčelník okresní správy Sboru národní bezpečnosti je současně informován o osobách evidovaných v I. a II. kategoriích nebezpečnosti s cílem zajišťovat aktivní pomoc příslušníků Veřejné bezpečnosti při kontrole a rozpracování těchto osob.

Zařazení osob do I. až IV. kategorie nebezpečnosti navrhuje na základě písemných podkladů náčelník oddělení Státní bezpečnosti na správě Státní bezpečnosti, doporučuje náčelník odboru na této správě a schvaluje náčelník příslušné správy Státní bezpečnosti.

Čl. 10

Oblasti působnosti evidovaných osob

[1] Každá evidovaná osoba musí být v evidenci zařazena do některé ze stanovených oblastí působnosti.

[2] Oblastmi působnosti evidovaných osob jsou:

- a/ ideová a kulturní;
- b/ sdělovací prostředky (zejména tisk, rozhlas, televize);
- c/ školství;
- d/ církve;
- e/ průmysl;
- f/ věda a výzkum;
- g/ zdravotnictví;
- h/ služby a obchod;
- ch/ doprava;
- i/ zemědělství;
- j/ ostatní.

Postup při evidenci osob

Čl. 11

Evidence osob se provádí na základě dvojmo pořízeného návrhu, který obsahuje rozhodující údaje o evidovaných osobách: jméno, datum narození, národnost, státní příslušnost, místo trvalého i přechodného pobytu, povolání, současné zaměstnání, stručnou politickou charakteristiku, odůvodnění pro zařazení do evidence, oblast působnosti a příslušnou kategorii nebezpečnosti, v níž má být osoba evidována, výsledek lustrace v ústřední evidenci u statisticko-evidenčního odboru federálního ministerstva vnitra a v evidenci federální kriminální ústředny federální správy Veřejné bezpečnosti.

Čl. 12

Po schválení návrhu (čl. 11) provede příslušník Státní bezpečnosti, který osobu eviduje, tato opatření:

- a/ zajistí zapsání evidované osoby do jmenného rejstříku příslušné kategorie nebezpečnosti;
- b/ vyplní k evidované osobě
 - trojmo evidenční kartu,
 - dvojmo statistickou kartu;
- c/ předá jeden výtisk návrhu, prvopis a jednu kopii evidenční karty a kopii statistické karty statisticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bezpečnosti.

Čl. 13

(1) Příslušník statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti zapíše evidovanou osobu do registračního protokolu a příslušníku Státní bezpečnosti, který osobu evidoval, vydá její osobní spis, do kterého jako první písemnost zařadí návrh na evidenci osoby a lustrační list.

(2) Prvopis evidenční karty zašle k zařazení do ústřední evidence, druhopis zařadí do vlastní (krajské) evidence.

(3) Kopii statistické karty využije pro statistické účely v souladu s příslušnými předpisy.

Čl. 14

(1) Jmenné rejstříky evidovaných osob jsou vedeny u oddělení Státní bezpečnosti okresní správy Sboru národní bezpečnosti a příslušného odboru správy Státní bezpečnosti podle místa pobytu těchto osob.

(2) Součástí evidence osob je též kartotéka, kterou tvoří kopie evidenčních karet seřazených podle abecedy.

(3) Jmenné rejstříky i kartotéku vede pověřený příslušník oddělení nebo odboru správy Státní bezpečnosti; za okresní správu Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, vede rejstřík i kartotéku pouze příslušník odboru správy Státní bezpečnosti.

(4) U okresní správy Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, vede zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost pouze přehled (seznam) všech evidovaných osob v rámci okresu.

Čl. 15

Evidence osob (jmenné rejstříky a kartotéka) a ostatní písemný materiál musí neustále poskytovat všestranný přehled o stavu evidovaných osob v rámci okresu.

Čl. 16

(1) Jmenné rejstříky se vedou samostatně pro každou kategorii nebezpečnosti evidovaných osob; přitom se evidované osoby zapisují chronologicky za sebou a označují pořadovým číslem.

(2) V rubrice „charakter evidenčního podchycení“ se zapíše číslo, pod kterým byla osoba zapsána do registračního protokolu u statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti.

(3) U evidovaných osob, které jsou současně rozpracovány v některém druhu svazku kontrarozvědného rozpracování, se v rubrice „rozpracování“ tužkou vyznačí druh a číslo svazku.

(4) Ostatní záznamy (zrušení evidence, vyňetí z evidence apod.) se zapisují do rubriky „poznámka“, kde se zároveň uvede, kam a pod jakým číslem jednacím byly písemné materiály předány, popřípadě důvod, pro který byla evidence zrušena.

(5) Jméno osoby se ve jmenném rejstříku přeškrťává tak, aby záznam zůstal čitelný.

Čl. 17

U osob, které používaly více jmen (provádání, změna příjmení apod.), musí být na druhé jméno vyhotovena odkazová karta.

Čl. 18

(1) Osobní spis evidované osoby, v němž se soustřeďují písemnosti o této osobě, se vede u toho příslušníka Státní bezpečnosti, který je odpovědný za kontrarozvědné rozpracování nebo kontrolu nad evidovanou osobou.

(2) Osobní spisy evidovaných osob zařazených do III. a IV. kategorie nebezpečnosti vede u okresní správy Sboru národní bezpečnosti, kde není oddělení Státní bezpečnosti, zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost. Za kontrolu evidovaných osob odpovídají v rámci okresní správy Sboru národní bezpečnosti zástupce náčelníka pro Státní bezpečnost a zástupce náčelníka pro Veřejnou bezpečnost.

(3) V osobním spisu se soustřeďují všechny písemnosti, které vedly k rozhodnutí osobu evidovat, jakož i další prověřkové písemnosti a materiály vzniklé v době vedení spisu. Součástí osobního spisu evidované osoby je též schválený návrh na evidenci osoby.

(4) Osobní spis evidované osoby se vede i tehdy, když je osoba kontrarozvědně ropracována ve svazku.

Čl. 19

(1) Prokáže-li se v průběhu kontrarozvěd-
ného rozpracování nebo kontroly, že osoba ne-
splňuje podmínky pro zařazení do dosavadní
kategorie nebezpečnosti, musí být podán ná-
vrh na její přeřazení do jiné kategorie.

(2) O změně kategorie nebezpečnosti roz-
hoduje náčelník příslušné správy Státní bez-
pečnosti, a to na základě návrhu náčelníka od-
dělení Státní bezpečnosti na správě Státní bez-
pečnosti a po doporučení náčelníka odboru na
této správě.

Čl. 20

Při rozhodnutí o vynětí osob z evidence,
které schvaluje náčelník rozhodující o zařaze-
ní osob do I. až IV. kategorie (čl. 9), se evi-
denční karty vyřadí z evidence a písemnosti
se předají příslušnému statisticko-evidenční-
mu oddělení správy Státní bezpečnosti.

Čl. 21

(1) Po odsouzení evidované osoby k nepod-
míněnému trestu odnětí svobody se do jejího
osobního spisu uvede, pro jaký trestný čin a
k jakému trestu byla odsouzena. Poté se osob-
ní spis dočasně uloží do archivu u statisticko-
evidenčního oddělení správy Státní bezpečnos-
ti a ve jmenném rejstříku se o tom učiní zá-
znam (datum, archivní číslo a výše trestu)
v rubrice „poznámka“. Evidenční karta však
přítom zůstává v evidenci statisticko-evidenč-
ního oddělení správy Státní bezpečnosti i v evi-
denci pověřeného příslušníka Státní bezpeč-
nosti.

(2) Po odsouzení evidované osoby k trestu
odnětí svobody, jehož výkon je podmíněně od-
ložen, se v osobním spise pouze uvede, pro ja-
ký trestný čin a k jakému trestu byla tato oso-
ba odsouzena.

Čl. 22

(1) Všechny změny údajů uvedených na
evidenčních a statistických kartách musí být
průběžně hlášeny statisticko-evidenčnímu oddě-
lení správy Státní bezpečnosti, u něhož je oso-
ba evidována.

(2) Změny hlásí příslušník Státní bezpeč-
nosti, který osobu eviduje (čl. 12), příslušné-
mu statisticko-evidenčnímu oddělení správy
Státní bezpečnosti, které zajistí provedení
změn v systému počítačového zpracování.

Kontrola pobytu evidovaných osob, provádění změn v evidenci a postup při předávání materiálů evidovaných osob

Čl. 23

Příslušník Státní bezpečnosti, který odpoví-
dá za kontrarozvědčné rozpracování osob za-
řazených do I. a II. kategorie nebezpečnosti, je
povinen neprodleně oznámit případnou změnu
pobytu těchto osob příslušníku Státní bezpeč-
nosti pověřenému vedením evidence podle
těchto směrnic. U osob zařazených do III. a IV.
kategorie nebezpečnosti je příslušník Veřejné
bezpečnosti, který provádí kontrolu, povinen
jednou za tři měsíce prověřit, zda evidovaná
osoba nezměnila místo pobytu.

Čl. 24

(1) Jestliže se evidovaná osoba přestěhuje
do jiného okresu v rámci kraje, odešle se její
evidenční karta a osobní spis prostřednictvím
statisticko-evidenčního oddělení správy Státní
bezpečnosti na oddělení Státní bezpečnosti pří-
slušné podle místa nového trvalého pobytu.

(2) Příslušník Státní bezpečnosti, který pí-
semnosti převezme, ověří, zda se evidovaná
osoba skutečně přihlásila k trvalému pobytu
a v kladném případě zajistí její zapsání do
jmenného rejstříku a vyplní ve trojím vyhoto-
vení novou evidenční kartu.

(3) Prvopis evidenční karty s jednou kopií
předá příslušník uvedený v odstavci 2 statis-
ticko-evidenčnímu oddělení správy Státní bez-
pečnosti, které zajistí vyznačení změn v kraj-
ské a ústřední evidenci a v systému počítačo-
vého zpracování.

Čl. 25

(1) Přestěhuje-li se evidovaná osoba do ji-
ného kraje, odešle se její evidenční karta a
osobní spis statisticko-evidenčnímu oddělení
správy Státní bezpečnosti příslušnému podle
místa jejího dosavadního trvalého pobytu, kte-
ré zajistí provedení změn v systému počítačo-
vého zpracování a vynětí evidenční karty z kraj-
ské evidence; k materiálům pak připojí vlastní
statistické pomůcky a to vše zašle statisticko-
evidenčnímu oddělení správy Státní bez-
pečnosti příslušnému podle místa nového tr-
valého pobytu evidované osoby.

(2) Statisticko-evidenční oddělení správy
Státní bezpečnosti příslušné podle místa nové-
ho trvalého pobytu evidované osoby předá pů-
vodní evidenční kartu a osobní spis evidované
osoby věcně příslušnému oddělení Státní bez-

pečnosti. Pro svou potřebu si ponechá pouze statistické pomůcky.

[3] Příslušník Státní bezpečnosti, který převezme osobní spis evidované osoby, postupuje obdobně, jak je uvedeno v čl. 24.

[4] Po obdržení nových evidenčních karet zajistí statisticko-evidenční oddělení správy Státní bezpečnosti příslušné podle nového místa trvalého pobytu evidované osoby vyznačení změn v krajské i v ústřední evidenci a v systému počítačového zpracování.

Čl. 26

Při kontrarozvědném rozpracování evidované osoby v některém druhu svazku se postupuje při předávání tohoto svazku podle platných předpisů¹⁾. Každý příslušník Státní bezpečnosti provádějící kontrarozvědné rozpracování nebo kontrolu nad evidovanou osobou je povinen hlásit pověřenému příslušníku Státní bezpečnosti každou změnu místa jejího pobytu.

Čl. 27

[1] U osoby, která se v důsledku změny zaměstnání přihlásí k přechodnému pobytu v jiném kraji, příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic vyhotoví opis evidenční karty, který označí jako „duplikát“, pořídí stručnou a výstižnou charakteristiku evidované osoby a zašle je prostřednictvím statisticko-evidenčního oddělení správy Státní bezpečnosti oddělení Státní bezpečnosti příslušnému podle místa přechodného pobytu evidované osoby. Opis charakteristiky založí do osobního spisu.

[2] Příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic, který spisový materiál převzal, založí duplikát evidenční karty odděleně do evidence osob a charakteristiku předá příslušníku Státní bezpečnosti ke kontrole nad evidovanou osobou.

[3] Získané poznatky zasílá příslušník Státní bezpečnosti pověřený vedením evidence osob podle těchto směrnic tomu oddělení Státní bezpečnosti, kde je osoba zapsána ve jmen-

ném rejstříku evidovaných osob (čl. 14 odst. 1).

[4] Po ukončení přechodného pobytu evidované osoby se vrátí všechny jí se týkající materiály oddělení Státní bezpečnosti příslušnému podle jejího místa trvalého pobytu.

Společná a přechodná ustanovení

Čl. 28

Statisticko-evidenční odbor federálního ministerstva vnitra a statisticko-evidenční oddělení správ Státní bezpečnosti jsou povinny podle potřeb a požadavků příslušných náčelníků vypracovat základní statistické přehledy o situaci na úseku kontrarozvědného rozpracování a evidence osob podle těchto směrnic při využití všech možností výpočetní techniky.

Čl. 29

Kontrolu vedení evidence osob evidovaných podle těchto směrnic včetně kontroly s ní souvisejících písemností provádí statisticko-evidenční odbor federálního ministerstva vnitra, statisticko-evidenční oddělení správ Státní bezpečnosti, kontrolní a inspekční orgány v oboru působnosti federálního ministerstva vnitra, popřípadě další pracovníci, jsou-li k tomu zmocněni příslušnými nadřízenými náčelníky.

Čl. 30

K provedení těchto směrnic přehodnotí náčelníci správ Státní bezpečnosti do 1. prosince 1979 materiály k osobám dosud evidovaným podle RMV ČSSR č. 44/1970 a provedou potřebná evidenční opatření a zajistí spolupráci s příslušnými útvary Veřejné bezpečnosti v rozsahu stanoveném těmito směrnicemi.

Čl. 31

Těmito směrnicemi nejsou dotčeny jiné resortní předpisy upravující evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědné činnosti.¹⁾

¹⁾ Směrnice pro evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědné činnosti (A-oper-II-1).

¹⁾ Směrnice pro evidenci, statistiku a administrativu při kontrarozvědné činnosti (A-oper-II-1).